

Françoise Vanhecke ontdekte nieuwe zangtechniek

HARELBEKE De Harelbeekse Françoise Vanhecke staat vooral bekend voor haar werk als sopraan, performer en muziekpedagoge. Sinds 2012 doceert Françoise aan de Universiteit Gent over haar eigen ontdekkingen in stemtrainingstechnieken, zoals het concept van inhalerend zingen. Onze krant mocht exclusief bij haar op de koffie.

DOOR PETER VAN HERZEELE

Françoise Vanhecke is zangeres, pianiste, actrice, *soundpainter*, improvisator, stempedagoge en *vocal coach*. Ze geniet internationale faam. Françoise is ook componiste onder het pseudoniem Irma Bilbao. Ze is vertrouwd met het klassieke repertoire van lied tot opera, maar wordt ook veel gevaagd als vocale artieste bij de uitvoering van elektroakoestische

Françoise Vanhecke: "Iedereen kent me nog als badkuipsopraan in de productie 'Roosie Nikki' of als verpleegster in de film 'Steve & Sky'." (Foto LOO)

BIO

Françoise Vanhecke

PRIVÉ

Françoise Vanhecke is geboren op 19 november 1957. Ze is de dochter van Maria Declercq en wijlen Oscar Vanhecke en heeft drie zussen en een broer. Françoise is getrouwd met Georget Delevoie en mama van Hendrik (29) en Luca (20).

OPLEIDING

Ze volgde Kunsthumaniora in Gent en genoot opleidingen piano, zang en lyrische kunst aan het Koninklijk Conservatorium Gent waar ze enkele eerste prijzen behaalde. Ze is met onderscheiding Meester in de Muziek aan het Leuvense Lemmensinstituut en behaalde een master in de School of Arts and Sciences.

LOOPBAAN

Françoise doceerde aan diverse instituten en is zangdocente aan het Conservatorium in Kortrijk. Ze staat op de affiche van de belangrijkste muziekfestivals en theaterhuizen van de wereld.

muziek en hedendaags werk. Ze creëerde meer dan 300 werken. Françoise sleepte al verschillende internationale prijzen in de wacht, waaronder de Palmo d'Oro in Italië in 1987 en de New York Women Composers Grant in 2003. Sinds 2012 doceert Françoise over haar eigen ontdekkingen in stemtrainingstechnieken,

"Muziek is mijn passie, zingen mijn leven, inhalerend zingen een missie"

zoals het concept van inhalerend zingen. Haar promotoren zijn professor Godfried-Willem Raes van het Gentse Conservatorium en professor Marc Leman van het IPeM. Françoise werd onlangs benoemd tot Ridder in de Kroonorde.

Als kind zong je al en je componeerde je eerste werk op 13-jarige leeftijd.

Françoise: "Ik heb altijd graag gezongen: thuis, in het zwembad of op de speelplaats. Ik heb er altijd van gedroomd om te *performen*. Ik speelde ook viool, men noemde mij Beethoven. (lacht) Soms werd

ik gepest en zei men 'is het weeral van dat, het mag nu gedaan zijn'. Ik componeerde toen *Uit mijn wereldje*, *Musette* en *Romance-Romana*. Die drie composities en andere werken werden opgemerkt door Jan Decadt, toenmalig directeur van de Stedelijke Academie in Harelbeke."

Nu, ruim 40 jaar later, heb je een indrukwekkende carrière gemaakt. Je bewandelt ook graag ongekende paden.

"Iedereen kent me nog als badkuipsopraan in de productie *Roosie Nikki* of als verpleegster in de film *Steve & Sky*. Ik speelde bij Theater Taptoe en Theater Antigone. Ik doe operettes, café chantant, radio, mode- en theatershows, workshops en masterclasses. Ik ben nieuwsgierig, hou van uitdagingen en ben altijd op zoek naar manieren om mijn grenzen te verleggen en nieuwe dingen te ontdekken."

Momenteel doceer je met je project rond inhalerend zingen, een wereldprimeur. Wat is inhalerend zingen, hoe heb je dat ontdekt?

"Inhalerend zingen is zingen terwijl je inademt. In het Engels heet dat ISFV, *inhalation singing* by Françoise Vanhecke. Je kan daarmee klanken of zelfs woorden produceren. Het lijkt op de klanken die

je hoort bij folkmuziek of etnische groepen zoals de Inuit (*Eskimo's van Groenland, red.*). Ik heb dat heel toevallig ontdekt toen ik in een partituur met hedendaagse muziek een triangel als muziekteken zag. Ik wist niet wat er mee te doen en probeerde toen maar om te inhaleren, zoals je soms bij een klarinet doet. Het

"Inhalerend zingen kan gebruikt worden in de muziek of als therapie"

resultaat was een heel speciale klank. Ik vroeg me wel af of ik niets verkeerd deed en of het niet gevaarlijk was voor mijn stem."

En dan ben je op onderzoek gegaan.

"Ik ben beginnen experimenteren met klanken. Uit nieuwsgierigheid wilde ik ook weten wat er precies met de stembanden gebeurde. Doctor Mieke Moerman heeft een videostroboscopie (*onderzoek aan de stembanden a. d. h. v. video, red.*) gemaakt. We beseften dat bepaalde spieren door de techniek anders functioneren. Daaruit is verder onderzoek ge-

volgd en ondervond ik dat klankkleur kan veranderen. Ik ontdekte totaal nieuwe stemgeluiden."

Zitten er toekomst mogelijkheden in?

"Ik heb al werken voor inhalerend zingen geschreven en uitgevoerd en een notatiesysteem ontwikkeld. Ik heb beschrijvingen gemaakt, het is baanbrekend werk. Uit artistiek oogpunt – ik ben tenslotte een zanger – kan het een stimulans zijn voor zangers en componisten. Ik ben ervan overtuigd dat het uit medisch of wetenschappelijk oogpunt een therapeutische hulp kan zijn. Mensen, die door omstandigheden hun stem kwijt zijn of ziek zijn, kunnen hun stem terugvinden of leren hergebruiken. Met mijn doctoraat wil ik de techniek delen met dokters, pedagogen en logopedisten. Daarvoor trek ik nu naar symposia en congressen in de hele wereld."

Hoe zou je jezelf omschrijven zonder het woord flamboyant te gebruiken.

(lacht uitbundig) "Ja, ernstig nu. Ik ben een familievrouw, een ontdekker en een creatieveling. Nogal kordaat en gedreven in alles wat ik doe, maar ik durf mezelf in vraag stellen. Muziek is mijn passie, zingen is mijn leven, inhalerend zingen is een missie."